

ကသံဉ်ဒီသဒါတီးကွအဆဲးန့ၣ်ဂုၤဝဲဒၣ်လၢပုၤသ့ၣ်တဖၣ် (ဒ်အမ့ၢ်ဆုၣ်ချုၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိဒီးဟံၣ်ဖိယိဖိတဖၣ်)လၢ အဘၣ်ဆဲးကျိးဆဲးကျၢ နီးပုၤလၢအနီၣ်ခိၣ်ဂံၢ်တြိဆၢစၢနးနးကလၣ်တဖၣ် (လၢအလိၣ်ဘၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲအီၤလၢတၢ်အိၣ်သးလၢတၢ်ဘၣ်ပၤယၢ်ဒီသဒါအီၤအလီၤဒ်အမ့ၢ်တၢ်မၤအိၣ်ထီၣ်ကၤကၤလၢအနီၣ်ခိၣ်ဂံၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.) ပုၤလၢ အဆိၣ်ဘူးအိၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီး ပုၤလၢအနီၣ် ခိၣ်ဂံၢ်တြိဆၢတၢ်စၢလၢတနးကဲၣ်ဆိးတဖၣ် (ပုၣ်ယုၣ်ဒီးပုၤလၢအဆိၣ်ဒီးအဆၢန့ၣ် HIV) တဖၣ်န့ၣ်မၤန့ၣ်လဲၤ LAIV သုလီၤ.

ပုၤလၢအဆိၣ်ဒီးန့ၣ်ဒုတၢ်ကီၤတဲၤဒီးကသၢ်ကီၤတဲၤတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် ပုၤလၢအနီၣ်ပုၤတၢ်ဘၣ်တဖၣ်တြးဆဲးတီးကွကသံဉ် န့ၣ်လီၤ.

ပုၤတနီၤနီၤတြးထံၣ်လိာ်ကတိၤသကိးတၢ်ဒီးကသံဉ်သရၣ်တချးအဒီးန့ၣ်တီးကွကသံဉ်တခါဂုၤတခါဂုၤ န့ၣ်လီၤ.

- ပုၤတဂၤလၢလၢအသ့ၣ်တဘၣ်လိာ် (allergic) ဒီးတၢ်ဒ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် ကသံဉ်ဒီသဒါအဂၤ, မ့တမ့ၢ် တီးကွ ကသံဉ်ဒီသဒါအမၤန့ၣ်လဲၤအပူၤကွၢ်တဘျီတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နသ့ၣ်မ့ၢ်တဘၣ်လိာ်ဒီးတၢ်တမံၤမံၤနးနး တခါဂုၤ တခါဂုၤ န့ၣ်တဘၣ်နကသံဉ်သရၣ်တက့ၢ်.
- ပုၤလၢအဆူးအဆါတဖၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် ဆါနးနးတဖၣ်န့ၣ်တြးအိၣ်ခိးဝဲတုၤအဘျီဂုၤဂုၤတစုတချးလၢ အမၤန့ၢ် ကသံဉ်ဒီ သဒါဘၣ်န့ၣ်လီၤ. နအိၣ်မ့ၢ်တဆူၣ်ဘၣ်တခါဝဲသကိးတၢ်ဒီးနကသံဉ်သရၣ် မ့တမ့ၢ် သရၣ်မုၢ်ကွၢ်ပုၤဆါလၢ မ့ၢ်နကဘၣ်ရဲၣ်ကျဲၤကၤကၤ တၢ်ဆၢကတီၢ်အသိတဘျီမၤန့ၣ်တက့ၢ်. ပုၤလၢအဆိးကဒၣ်တဆဲးတက့ၢ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်မၤန့ၣ်ကသံဉ် ဒီသဒါသုလီၤ.

၅. ယတြးမၤန့ၢ်တီးကွကသံဉ်ဒီသဒါအခါဖဲလဲၣ်.

နတြးမၤန့ၢ်ကသံဉ်ဒီသဒါတဆဲးအဆဲးလၢတၢ်မၤန့ၢ်အီၤသ့အဆၢကတီၢ်, ညီၣ်န့ၣ်ဖဲသ့ၣ်လၢအကတီၢ် (fall) ဒီး မ့တမ့ၢ်ဘၣ် တခါ ဖဲတၢ်ဆါအံၤအိၣ်ထီၣ်လၢ နပုၤတဂၤအပူၤဒ်တကတီၢ်အခါန့ၣ်လီၤ. တီးကွတၢ်ဆါအံၤကဲထီၣ်သ့တဘျီလၢလၢ စးထီၣ်ဖဲလၢနီၣ်ဝဲဘၣ် တုၤလီၤလၢ လၢမၤအဘၣ်စၢ, ဘၣ်ဆၣ်ညီၣ်န့ၢ်ကဲထီၣ်ဝဲအါကတၢ်ဖဲလၢလၢ န့ၣ်အါရဲၣ် (မ့တမ့ၢ်) ဖုၤတြးအါရဲၣ်န့ၣ်လီၤ. န မ့ၢ်မၤန့ၢ်ကသံဉ်ဒီသဒါဖဲဒ်ဘၣ်ဘၣ် မ့တမ့ၢ်စဲၤခဲၣ်အဲၤန့ၣ်ဒ်လဲၣ် ကကဲထီၣ်တဘျီတဖၣ်လၢဒ်တန့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤအါတက့ၢ်န့ၣ်လိာ်ဘၣ်ဝဲဒၣ်ကသံဉ်ဒီသဒါန့ၣ်ကိးန့ၣ်ဒီးစုၣ်စုၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤဖိသၣ်လၢအသးန့ၣ်စါနီၣ် ၉ န့ၣ်ဒီး မၤ န့ၣ်ဝဲကသံဉ်ဒီသဒါတီးကွအဆိကတၢ်တဘျီ - မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢအမၤန့ၢ်ကသံဉ်ဒီသဒါအဆိကတၢ်တဘျီဖဲ အကတီၢ် လၢအပူၤကွၢ်တကတီၢ် ဘၣ်ဆၣ်မၤန့ၢ်ဝဲထဲတဘျီတဖၣ် - ကြးမၤန့ၢ်ကသံဉ်ခဲဘျီ, ဒီးဘၣ်ဟ်လီၤဟ်တၢ်ဆၢကတီၢ် အစုကတၢ် ၄ န့, လၢအကဒီးန့ၢ်တၢ်ကဒီးသဒါအီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်ဒီသဒါတီးကွန့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ယုၣ် အီၤတဘျီယီဒီး ကသံဉ်ဒီသဒါအဂၤတဖၣ်သ့စုၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ.

၆. LAIV အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လိာ်တဖၣ်မ့ၢ်မန့ၢ်လဲၣ်.

ဒ်ကသံဉ်ကသီတမံၤဂုၤတမံၤဂုၤအသိး, ကသံဉ်ဒီသဒါစုၢ်ကီး ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကီၤတဲၤဒ်နီၣ်နီၣ်မ့ၢ်မ့ၢ် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်တဘၣ်လိာ်ဘၣ်စးတဖၣ်သ့ဝဲလီၤ. တၢ်ဘၣ်ယိၣ်လိာ်ကသံဉ်ဒီသဒါကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤဆူးမၤဆါ လၢအလီၤဘၣ်ယိၣ်မ့တမ့ၢ် တၢ်သံတၢ်ပုၤန့ၣ်စုၤဝဲဒၣ်နီၣ်မးန့ၣ်လီၤ.

တီးကွကသံဉ်ဒီသဒါအယၢ်လၢအမူတဖၣ်န့ၣ်ကရၤလီၤအသးဆူပုၤတဂၤဒီးတဂၤအဆိၣ်န့ၣ်တဆိၣ်ကဲၣ်ဆိးဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ရၤလီၤအသးဒၣ်လဲၣ်န့ၣ်တဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆူးတၢ်ဆါဘၣ်.

LAIV န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် အီၤလၢ တၢ်ဆါယၢ်လၢအစါဒီးတဒုးအိၣ်ထီၣ်တီးကွဘၣ်. ပုၤလၢအမၤန့ၢ် ကသံဉ်ဒီသဒါတဖၣ် ကအိၣ်ထီၣ်ဒီးတၢ်ဆါ က့ၢ်ဂီၤပုၤနီၣ်လၢလံာ်တဖၣ်တဆဲးတက့ၢ်လီၤ. (က့ၢ်လၢလံာ်).

တၢ်ကီၤတဲၤတဆဲးတက့ၢ် -

- ပုၤဖိသၣ်ဒီးပုၤဒ်ထီၣ်သီလၢအသးအိၣ် ၂ - ၁၇ န့ၣ်တဖၣ် ဟ်ဖျါထီၣ်လၢအဆိၣ်ဒီးကသံဉ်ဒီသဒါအတၢ်ဒ်ဘၣ် တဆဲးတက့ၢ်, လၢအဟ်ယုၣ်ဒီး
- နါဒုးအုၣ်ယုၤ, နါဒုးဘဲး မ့တမ့ၢ် ကူး
 - တၢ်ကီၤထီၣ်
 - ခိၣ်ဆါဒီးယုၢ်ညၣ်တကဲတကး
 - ကသါသိၣ်ခြးခြးခြးခြး
 - ဟၢမၤဆါ မ့တမ့ၢ် ဘျီး မ့တမ့ၢ် ဟၢမၤလူတဘျီတခိၣ်

- ပုၤဒ်တုၤခိၣ်ပုၤလၢအသးအိၣ် ၁၈-၄၉ န့ၣ်တဖၣ်ဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ-
- နါဒုးအုၣ်ယုၤ မ့တမ့ၢ် နါဒုးဘဲး
 - ကီၢ်ယုၢ်ဘိဆါ
 - ကူး, တၢ်ဂီၢ်ထီၣ်, တၢ်ဘုးသး/အဂံၢ်စါ
 - ခိၣ်ဆါ

တၢ်ကီၤတဲၤခဲလၢအနးတဖၣ်-

- သ့ၣ်တဘၣ်လိာ်ဒီးကသံဉ်တၢ်ဆါတုၤလၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အိၣ်လၢသးသမူအဂီၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအစုၤဒ်မးန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ကဲ ထီၣ်တခါန့ၣ်ညီၣ်န့ၢ်ကဲထီၣ်ဝဲတၢ်မၤန့ၢ်ကသံဉ်ဒီသဒါဝဲအလီၤခဲ စုၤမံးနး မ့တမ့ၢ် စုၤန့ၣ်ရဲၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ကသံဉ်တဘၣ်လိာ်တဘၣ်ဒီလၢ အကဲထီၣ်သးကိးတညီၣ်န့ၢ်ကဲထီၣ်သးတခါ မ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်ဒီး ကသံဉ်ဒီသဒါတမံၤဂုၤ တမံၤဂုၤန့ၣ်, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တဆိၣ်ဖျါထီၣ်တုၤလၢပုၤလၢအကထီ မ့တမ့ၢ် အကလးစူးကါအီၤဝဲအလီၤခဲမးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ရၤလီၤကသံဉ်ဒီသဒါ LAIV လၢ အကလီၤတဖၣ်ဒီဖျါ တၢ်ဟ့ၣ်အီၤအန့ၣ်ဒီးတၢ်တထံၣ်န့ၢ် တၢ်ကီၤတဲၤဒ်နီၣ်နီၣ်မ့ၢ်မ့ၢ် နီၣ်တမံၤဒ်ဘၣ်အယိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ကသံဉ်ဒီသဒါတၢ်မံးဒီးအသိး တၢ်ကဆဲးဟ်သ့ၣ်ဟ်သးဒီးက့ၢ်ထွဲ LAIV ကသံဉ်လၢ မ့ၢ်တၢ်လၢအတမၤညီၣ်န့ၢ်အသး မ့တမ့ၢ် တၢ်ကီၤတဲၤဒ်နီၣ်နီၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်ကအိၣ်ထီၣ်တမံၤမံၤခါန့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်တဘၣ်လိာ်အတၢ်ဒ်ဘၣ်မ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်နးနးကျဲၤကျဲၤန့ၣ်, ပကမၤဒ်လဲၣ်.

ယကဘၣ်ဟ်သ့ၣ်ဟ်သးဒီးလူၤလူၤကွၢ်တၢ်ပနီၣ်မန့ၢ်လဲၣ်. တၢ်အိၣ်သးလၢအတကဲထီၣ်ညီၣ်န့ၢ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်, တၢ်ကီၤထီၣ်ဒ်နီၣ်နီၣ် မ့တမ့ၢ်တၢ်ဟ်သးဆီတလဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ် ထံၣ်ဘၣ်ကသံဉ်တဘၣ်လိာ်အတၢ်ဒ်ဘၣ်လၢအနးအတၢ်ပနီၣ်တဖၣ်လၢ အဟ်ယုၣ်ဒီး တၢ်ကသါထီၣ်ကသါလီၤကီၤခဲ, ကလုာ်ဘဲးကလုာ်ယုး မ့တမ့ၢ် ကသါသိၣ်ဝဲဝဲ, ဖဲးဘၣ်သးထီၣ်ဂီၤ, ဖျါလီၤမုၢ်လီၤဝဲ, ဂံၢ်ဘါစါလီၤ,သးစံၣ်ချ မ့တမ့ၢ် အခိၣ်မူတဖၣ် န့ၣ်လီၤ.

ယတြးမၤမန့ၢ်လဲၣ်.

- ကိး ကသံဉ်သရၣ်, မ့တမ့ၢ် ဆုၤပုၤအဝဲန့ၣ်ဆူကသံဉ်သရၣ်အိၣ်တဘျီယီတက့ၢ်.
- တဲ ဘၣ်ကသံဉ်သရၣ်တၢ်မန့ၢ်ကဲထီၣ်အသး, မ့ၢ်နးဒီးတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ အကဲထီၣ်သးဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကသံဉ်ဒီသဒါ အခါဖဲလဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.
- မၤ ပုၤလၢအဟ့ၣ်န့ၢ်ကသံဉ်ဒီသဒါန့ၣ်ဒ်သိးကဟ်ဖျါထီၣ် ကသံဉ်တဘၣ်လိာ်အတၢ်ဒ်ဘၣ်ဒီဖျါ တၢ်မၤပုၤကသံဉ်ဒီသဒါ တ ဘၣ်လိာ်အတၢ်ဟ်ဖျါအကျိၤအကျဲ (Vaccine Adverse Event Reporting System, VAERS) လံာ်ကွၢ်ဒ်တက့ၢ်. မ့တမ့ၢ်နဟ်ဖျါထီၣ်လံာ်ဟ်ဖျါအဝဲအံၤသ့ခိၣ်ဖျါလၢ VAERS အ website ဝဲ www.vaers.hhs.gov မ့တမ့ၢ် ကိး 1-800-822-7967 သုလီၤ.

VAERS တဟ့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဘၣ်ယးကသံဉ်ကသီဘၣ်.

ဝဲ. ထံကီၤတၢ်ဟ့ၣ်ကၤကၤကသံဉ်ဒီသဒါအတၢ်မၤဘၣ်ဒ်ဘၣ်ထံးတၢ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ (The National Vaccine Injury Compensation Program)

ဖဲၣ်ဒဲးရဲၣ်ကီၤစၢဖိၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအိၣ်ထီၣ်ဒ်သိးကဟ့ၣ်မၤစၢၤကွၢ်ထွဲပုၤတဂၤလၢလၢအဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကသံဉ် တဘၣ်လိာ်တဘၣ်ဒီးကသံဉ်တဘၣ်လိာ်တဘၣ်ထံးလၢအနးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢနကမၤန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ယး ထံကီၤတၢ်ဟ့ၣ်ကၤကၤကသံဉ်ဒီသဒါအတၢ်မၤဘၣ်ဒ်ဘၣ်ထံးတၢ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ အဂီၢ်ကိး **1-800-338-2382** မ့တမ့ၢ် လၢဖးကွၢ် website ဝဲ www.hrsa.gov/vaccinecompensation.

၉. ယမၤလိအါထီၣ်တၢ်ကသုဒ်လဲၣ်.

- သံကွၢ်ပုၤလၢအဟ့ၣ်န့ၢ်ကသံဉ်ဒီသဒါတက့ၢ်. အဝဲသ့ၣ်ကဟ့ၣ်န့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဟ်ယုၣ်လၢ ကသံဉ်ဒီသဒါ အဒါအပူၤ မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်ကူၣ်န့ၢ်လၢတၢ်လိာ်အဂၤလၢနကမၤန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်လီၤ.
 - ကိးနလီၤကဝီၤ မ့တမ့ၢ် ထံကီၤတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချဲဝဲကျိၤတက့ၢ်.
 - ဆဲးကျဲၤတၢ်ပၤယၢ်ဒီးတၢ်ဒီသဒါတၢ်ဆူးတၢ်ဆါအဝဲလီၤခိၣ်သ့ၣ် တၢ်ပၤယၢ်ဒီးတၢ်ဒီသဒါတၢ်ဆူးတၢ်ဆါဝဲလီၤ (Centers for Disease Control and Prevention, CDC) တက့ၢ်.
- ကိး **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** မ့တမ့ၢ်
- လဲၤကွၢ် CDC အ website ဝဲ www.cdc.gov/flu တက့ၢ်.

Vaccine Information Statement - Karen Live, Attenuated Influenza Vaccine (8/11/09) U.S.C. §300aa-26